

Memòria d'activitats 2011

ÍNDEX

04	Presentació
05	Objectius i activitats
06	Consell Assessor
07	Equip de treball
08	Docència i professorat
09	Principals publicacions
10	L'ECP a la xarxa
13	Programa de Conflictes i Construcció de Pau
20	Programa de Processos de Pau
25	Programa de Rehabilitació Postbèlica
26	Programa de Drets Humans
29	Programa d'Educació per la Pau
34	Programa d'Arts i Pau

Presentació

La crisi econòmica que afecta el país també s'ha fet sentir a l'Escola de Cultura de Pau, que al llarg del 2011 ha hagut d'adaptar-se a un entorn ple de dificultats. En acabar l'any, i per tal d'encarar el 2012 amb possibilitats, s'ha decidit concentrar els esforços entorn de quatre programes de recerca: Conflictes i Construcció de Pau, Processos de Pau, Drets Humans i Educació per la Pau, la qual cosa ha comportat tancar altres dos programes: d'Arts i Pau i Consolidació de la Pau (les activitats de "sensibilització sobre el conflicte" es continuaran fent). S'ha reduït igualment el nombre de personal i s'han fet canvis en les jornades laborals.

Malgrat aquestes restriccions, durant el 2011 s'ha fet molta feina i l'ECP ha vist recompensat el seu esforç amb l'atorgament de dos premis: el Premi Evens a la millor iniciativa europea d'educació per la pau, i el Premi LiberPress, concedit a al nostre centre pel seu compromís en la resolució de conflictes.

Durant el 2011 s'han consolidat els dos anuals que publica l'ECP en diferents idiomes: l'informe *Alerta* sobre conflictes i l'*Anuari de Processos de Pau*, amb la novetat que, per primera vegada, l'edició anglesa ha estat distribuïda per una editorial britànica, Pluto Press, la qual cosa ha permès una major divulgació a escala internacional dels esmentats anuals. També ha estat una novetat l'edició pel diari *Ara* del mapa sobre conflictes que prepara el programa de Conflictes i Construcció de Pau, fet que ha permès una àmplia difusió d'aquest mapa. Finalment cal esmentar l'edició colombiana de l'*Anuari de Processos de Pau*, que un any més ha estat publicat pel Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) a Colòmbia, país preferent en les activitats de construcció de pau de l'ECP.

En l'àmbit de la docència, s'ha continuat fent la diplomatura de postgrau sobre Cultura de Pau, amb una alta participació d'alumnes estrangers, i s'han dut a terme dues assignatures de lliure elecció: Cultura de Pau i Gestió de Conflictes, que també és l'activitat principal de la Càtedra UNESCO sobre Pau i Drets Humans, i Educar per la pau i en el Conflicte. Ambdues assignatures van tenir bona acollida entre els estudiants. A partir del 2012, aquestes dues assignatures passaran a ser cursos de lliure elecció, juntament amb la resta d'oferta de cursos que fa l'ECP.

Per tercer any consecutiu s'ha rebut suport del Reial Ministeri d'Afers Exteriors de Noruega per continuar ampliant la informació de la base de dades sobre conflictes i tensions sociopolítiques. Aquestes ajudes complementen el suport institucional que la Generalitat dona al nostre centre a través del Departament de Governació.

Vicenç Fisas
Director

Objectius i activitats

L'Escola de Cultura de Pau (ECP) es va crear el 1999 amb el propòsit d'organitzar activitats acadèmiques, de recerca i d'intervenció relacionades amb la cultura de pau, l'anàlisi, la prevenció i la transformació de conflictes armats, l'educació per la pau, el desarmament i la promoció dels drets humans.

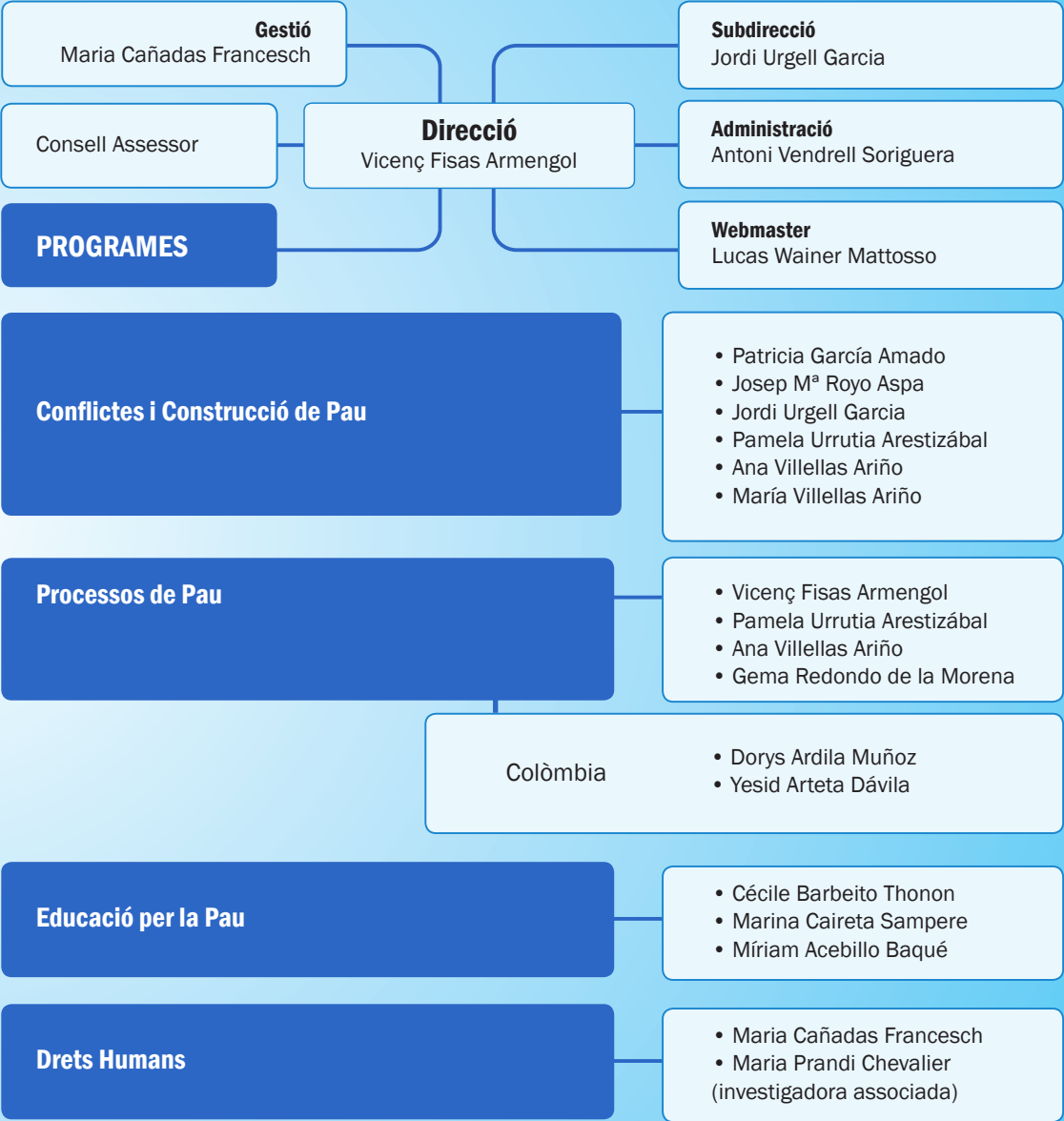
D'acord amb aquesta missió i aquest objectiu, l'ECP centra el seu treball en els àmbits d'actuació següents:

- **Intervenció en conflictes**, per facilitar el diàleg entre els actors.
- Activitats acadèmiques com la **diplomatura de Postgrau de Cultura de Pau** i els cursos de llibre elecció Cultura de Pau i Gestió de Conflictes i Educar per la Pau i en el Conflicte.
- Iniciatives de **sensibilització** sobre cultura de pau en la societat civil catalana i espanyola a través de diferents activitats educatives i formatives.
- Anàlisi i seguiment diari de la conjuntura internacional en matèria de **conflictes armats, situacions de tensió, crisis humanitàries i gènere** (Programa de Conflictes i Construcció de Pau).
- Seguiment i anàlisi dels diferents països amb **processos de pau** o negociacions formalitzades, i d'aquells països amb negociacions en fase exploratòria (Programa de Processos de Pau).
- Seguiment de la conjuntura internacional en matèria de **drets humans** i, especialment, dels mecanismes de **justícia transicional**, la responsabilitat social de les empreses i la incidència de les transnacionals en contextos conflictius (Programa de Drets Humans).
- Promoció i desenvolupament del coneixement, dels valors i de les capacitats de **l'educació per la pau** (Programa d'Educació per la Pau).

Consell Assessor

Mariano Aguirre (Norwegian Peacebuilding Center)
Sanam Anderlini (MIT Center for International Studies)
Christine Bell (Transitional Justice Institute, University of Ulster)
Paco Cascón (educador per la pau)
Cynthia Cockburn (Women in Black against War i City University of London)
Roberta Cohen (Brookings Institution)
Adela Cortina (Universitat de València)
John Darby (Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame)
Ed García (International Alert)
Pablo de Greiff (International Center for Transitional Justice)
Astrid N. Heiberg (Expresidenta de la International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies)
John Paul Lederach (Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame)
James Lemoyne (Center for Humanitarian Dialogue i antic enviat especial del secretari general de l'ONU)
Carmen Magallón (Seminario de Investigación para la Paz)
Vicent Martínez Guzmán (Càtedra UNESCO de Filosofia de la Pau, Universitat Jaume I de Castelló)
Federico Mayor Zaragoza (Fundación Cultura de Paz)
Manuela Mesa (Centro de Educación e Investigación para la Paz)
Jenny Pearce (Department of Peace Studies, University of Bradford)
Adolfo Pérez Esquivel (Premio Nobel de la Paz)
Michael Renner (Worldwatch Institute)
Itziar Ruiz-Giménez (Universidad Autónoma de Madrid)
Mohamed Sahnoun (Caux Forum for Human Security i antic enviat especial del secretari general de l'ONU)
Josep M. Tortosa (Universitat d'Alacant)
Peter Wallensteen (Department of Peace and Conflict Research, Uppsala University)
Cora Weiss (International Peace Bureau)

Equip i estructura

Docència i professorat

L'ECP du a terme la seva activitat docent a través de cursos, tallers i seminaris, dins i fora de la UAB. Durant l'any 2011 s'ha organitzat, entre altres coses, la dotzena edició de la diplomatura de postgrau de Cultura de Pau, en la qual s'han format fins ara 700 persones. La diplomatura, de 230 hores lectives i amb una mitjana de 50 alumnes per curs, ha comptat amb la participació d'experts i acadèmics de prestigi reconegut.

Des del curs 2009-2010, la diplomatura de Cultura de Pau s'ha adaptat als estàndards de l'espai europeu d'educació superior.

- **Mariano Aguirre** (Norwegian Peacebuilding Centre)
- **Dorys Ardila** (ECP-UAB)
- **Pedro Arrojo** (Universidad de Zaragoza)
- **Yesid Arteta** (ECP-UAB)
- **Cécile Barbeito** (ECP-UAB)
- **Marina Caireta** (ECP-UAB)
- **Paco Cascón** (Seminari d'Educació per la Pau)
- **Vicenç Fisas** (ECP-UAB)
- **Tica Font** (Institut Català Internacional per la Pau)
- **Edmundo García** (International Alert)
- **Patricia García** (ECP-UAB)
- **Xavier Giró** (UAB)
- **Pedro Ibarra** (Universidad del País Vasco)
- **Lupicinio Iñiguez** (UAB)
- **María Jesús Izquierdo** (UAB)
- **John Paul Lederach** (University of Notre Dame)
- **James Lemoyne** (Center for Humanitarian Dialogue)
- **Carlos Martín Beristain** (Universidad del País Vasco)
- **Vicent Martínez Guzmán** (Universitat Jaume I)
- **Maria Prandi** (ECP-UAB)
- **Gema Redondo** (ECP-UAB)
- **Josep Maria Royo** (ECP-UAB)
- **Itziar Ruíz Giménez** (Universidad Autónoma de Madrid)
- **Marta Selva** (expresidenta de l'Institut Català de les Dones)
- **Antoni Segura** (Universitat de Barcelona)
- **Josep M. Tortosa** (Universitat d'Alacant)
- **Jordi Urgell** (ECP-UAB)
- **Pamela Urrutia** (ECP-UAB)
- **Hernando Valencia** (Universidad Carlos III de Madrid)
- **Santiago Vidal** (Magistrat)
- **Ana Villellas** (ECP-UAB)
- **María Villellas** (ECP-UAB)
- **Josep Xercavins** (UPC)
- **Pablo Yuste** (Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo)

Xarxes i centres nacionals i internacionals

Xarxes a les quals pertany l'ECP:

ASEM Education Hub for Peace and Conflict Studies (ASEF, Singapur)
Asociación Española de Investigación para la Paz (AIPAZ)
International Peace Bureau (IPB)
International Peace Research Association (IPRA)

Centres nacionals i internacionals de recerca amb els quals col·labora:

Center for Conflict Resolution, Columbia University (Nova York, Estats Units)
Centre for Conflict, Development and Peacebuilding, The Graduate Institute (Ginebra, Suïssa)
Centre for Humanitarian Dialogue (Ginebra, Suïssa)
Conciliation Resources (Londres, Regne Unit)
Department of Peace Studies, Bradford University (Bradford, Regne Unit)
Fundación Ideas para la Paz (Bogotà, Colòmbia)
Geneva Call (Ginebra, Suïssa)
Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict (l'Haia, Països Baixos)
Indepaz (Bogotà, Colòmbia)
Institut d'Innovació Social, ESADE (Barcelona)
International Alert (Londres, Regne Unit)
Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame (Notre Dame, Estats Units)
Norwegian Peacebuilding Centre (Oslo, Noruega)
Swisspeace (Berna, Suïssa)
Universidad de los Andes (Bogotà, Colòmbia)
Uppsala University (Uppsala, Suècia)

Principals publicacions

Anuari de Processos de Pau 2011 (en castellà i anglès)

Aquest anuari analitza els processos de negociació que han tingut lloc al món al llarg de l'any 2011.

ISBN: 978-84-9888-324-4 (castellà) (Icaria Editorial).

Informe Alerta! 2011 (en castellà, anglès i català)

Alerta 2011! Informe sobre conflictes, drets humans i construcció de pau és un estudi que sintetitza l'estat del món en acabar l'any a partir de l'anàlisi de 20 indicadors agrupats en cinc grans apartats: conflictivitat i construcció de pau, crisis humanitàries, desarmament, drets humans i justícia transicional, i gènere.

ISBN: 978-84-9888-339-8 (català) (Icaria Editorial).

CSR in conflict and post-conflict environments: from risk management to value creation (2011)

Avui dia són moltes les empreses que han incorporat polítiques de drets humans a les seves estratègies de responsabilitat social empresarial (RSE). Tanmateix, encara són poques les que tenen en compte l'especificitat d'operar en contextos de conflicte o de reconstrucció postbèlica.

ISBN: 978-84-615-5634-2 (en anglès).

Quaderns de Construcció de Pau

“Introducción al desarme, desmovilización y reintegración (DDR) de excombatientes”.

Núm. 24, novembre de 2011 (en castellà).

“Conflicto palestino-israelí: ¿Más proceso que paz? Veinte años de propuestas frustradas y claves de la nueva encrucijada”.

Núm. 23, setembre de 2011 (en castellà).

“Turkey and the Kurdish question: reflecting on peacebuilding”.

Núm. 22, juny de 2011 (en anglès).

“El oficio de la mediación en conflictos armados”. Núm. 21, maig de 2011 (en castellà).

“Educar para una cultura de paz”.

Núm. 20, maig de 2011 (en castellà).

“El proceso de paz en Filipinas”.

Núm. 19, abril de 2011 (en castellà).

“El proceso de paz del Sáhara Occidental: Una propuesta de salida negociada”.

Núm. 18, gener de 2011 (en castellà).

L'ECP a la xarxa

Durant l'any 2011 l'ECP va consolidar la seva presència a la xarxa amb més de 160.000 visites (el 74 % en castellà, el 14 % en català i el 12 % en anglès). També ha incorporat les següents novetats i recursos a la web.

A través del Programa de Rehabilitació Postbèlica es va continuar treballant al llarg de 2011 en el seu projecte **Postbèlica**, una plataforma per a l'intercanvi d'informació, la reflexió i el debat sobre la construcció de pau i el postconflicte. L'objectiu d'aquesta xarxa ha estat afavorir la interlocució entre la comunitat acadèmica, l'administració pública i el tercer sector. Més informació a: <http://www.postbelica.org/>.

Durant l'any 2011, el programa ha ampliat la **Base de Dades de Conflictes i Construcció de Pau**, accessible en línia, amb informació sobre situacions de tensió actives actualment arreu del món. La base de dades inclou informació relativa als orígens d'aquestes tensions i la seva evolució, els principals actors involucrats, la tipologia i intensitat de la tensió, i també dades bàsiques sobre els països en els quals es produeixen. A més, s'hi ha incorporat informació sobre la dimensió de gènere en situacions de tensió d'alta i mitjana intensitat, un contingut que suposa reflexionar sobre l'impacte diferenciat d'aquests contextos en dones i homes així com sobre el paper de les dones en la construcció de pau. La base de dades també inclou informació actualitzada sobre la trentena de conflictes armats actius actualment i conté informació sobre la dimensió de gènere de cada conflicte. Cal afegir que aquesta base de dades s'actualitza de manera periòdica amb informació sobre l'evolució de cada context. A més, permet accedir a un arxiu en línia de notícies sobre conflictivitat amb més de 50.000 entrades. La informació està disponible en castellà i anglès.

Finalment, el Programa de Drets Humans va elaborar una web específica on es recullen els materials i els vídeos del seminari internacional sobre empreses i crisis humanitàries celebrat a Madrid el 17 de febrer de 2011. Es pot consultar a <http://empresasycrisis.blogspot.com>.

La web de l'ECP està disponible en català, castellà, i conté els textos complets de tots els documents i publicacions. Així mateix, permet accedir a un arxiu en línia de notícies sobre els conflictes armats amb més de 50.000 entrades.

Durant el 2011 es van publicar diversos butlletins periòdics, entre els quals, el *Butlletí de l'ECP*, que recull les activitats que mensualment aquesta du a terme.

L'ECP als mitjans de comunicació

Alguns dels mitjans de comunicació en els quals l'ECP ha estat present durant el 2011 són:

Ara, *ADN*, *Regió 7*, *El País*, *Público*, *Semana* (Colòmbia), *RNE*, *Catalunya Ràdio*, *Catalunya Informació*, *COM Ràdio*, *Canal TV El Tiempo* (Colòmbia), *El Nuevo Siglo* (Colòmbia), *Semana.com* (Colòmbia), *Seminario Virtual Caja de Herramientas*, (Colòmbia), *Berria*, *Ràdio Estel*, *ETB*, *Ràdio Autònoma de Balears*, *El Mercurio* (Xile), *Radio Euskadi*, *Canal Solidari*, *Periodismo Humano*, *Rebelión*, *El Punt*, *Setmanari Directa*, *Razón Pública*, *E-mujeres*, *Ona Mallorca*, *Europa Press*, *EFE*, *Agència Catalana de Notícies*. *Vilaweb*.

També es fan col·laboracions puntuals amb el programa *Tots x Tots*, de COM Ràdio; *La Galería*, de Radio Euskadi, i Ràdio Estel.

PROGRAMA DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

Activitats més destacades

L'equip del Programa de Conflictes i Construcció de Pau (PCCP) s'ha encarregat de fer un seguiment i una anàlisi en matèria de conflictes armats, situacions de tensió, crisis humanitàries, gènere i construcció de pau. El Programa analitza tots els conflictes armats i situacions de tensió que tenen lloc a l'Àfrica, Àsia, Amèrica, Europa i Orient Mitjà. Durant l'any 2011, s'ha elaborat un anuari sobre conflictes, drets humans i construcció de pau i publicacions periòdiques seguint les línies temàtiques i geogràfiques d'investigació del Programa. També s'han publicat informes i articles; s'han impartit conferències i cursos i s'han dut a terme recerques sobre el terreny. L'equip ha participat així mateix en activitats de sensibilització i ha dut a terme tasques de consultoria sobre conflictivitat armada i construcció de pau.

Durant l'any 2011, el programa ha ampliat la **Base de Dades de Conflictes i Construcció de Pau**, accessible en línia, amb informació sobre situacions de tensió actives actualment arreu del món. La base de dades inclou informació relativa als orígens d'aquestes tensions i la seva evolució, els principals actors involucrats, la tipologia i intensitat de la tensió, així com dades bàsiques sobre els països en els quals es produeixen. A més, s'hi ha inclòs informació sobre la dimensió de gènere en situacions de tensió d'alta i mitjana intensitat, un contingut que impulsa a la reflexió sobre l'impacte diferenciat d'aquests contextos en dones i homes i també sobre el paper de les dones en la construcció de pau. La base de dades també inclou informació actualitzada sobre la trentena de conflictes armats actius actualment i conté informació sobre la dimensió de gènere de cada conflicte. Cal afegir que aquesta base de dades s'actualitza de manera periòdica amb informació sobre l'evolució de cada context. A més, permet accedir a un arxiu en línia de notícies sobre conflictivitat amb més de 50.000 entrades. La informació està disponible en castellà i anglès.

PROGRAMA DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

1. Treballs de recerca sobre el terreny

L'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) ha encarregat a Josep Maria Royo Aspa, investigador del PCCP, la realització d'una recerca sobre la situació sociopolítica a la República Democràtica del Congo, coincidint amb el procés electoral al país, que ha inclòs una estada sobre el terreny durant el novembre de 2011.

2. Publicacions

a) Publicacions periòdiques

El Programa elabora una sèrie de publicacions periòdiques que analitzen la situació global en matèria de conflictes i construcció de pau, incloent-hi la dimensió de drets humans, humanitària i de gènere. El desembre de 2011, les llistes de distribució electrònica de les publicacions del programa tenien més de 3.000 subscriptors.

• **Alerta 2011! Informe sobre conflictes, drets humans i construcció de pau (castellà, català i anglès)**

Anuari que analitza l'estat del món amb relació als conflictes i la construcció de pau a partir de l'anàlisi de diversos indicadors. Per fer l'informe s'han utilitzat deu indicadors, agrupats en sis apartats temàtics: conflictes armats, tensions, processos de pau, crisis humanitàries, drets humans i justícia transicional, i dimensió de gènere a la construcció de pau. *Alerta 2011!* s'ha editat en castellà, català i anglès i s'ha publicat a l'editorial Icaria. Per primer any, l'edició en anglès ha estat distribuïda per l'editorial londinenca Pluto Press. La publicació està disponible en versió electrònica en català i en castellà a la pàgina web de l'Escola de Cultura de Pau.

• **Baròmetre (núm. 25, 26, 27; en castellà i català)**

Informe trimestral editat en castellà i català que analitza els fets ocorreguts al món al llarg de cada trimestre a través de cinc apartats: conflictes armats, tensions, processos de pau, crisis humanitàries i gènere i construcció de pau, i que actualitza les dades de la publicació anual *Alerta!* Aquest informe es pot consultar a la pàgina web de l'Escola de Cultura de Pau.

• **Semàfor (del núm. 250 al 260; en castellà)**

Semàfor és una publicació electrònica mensual en llengua castellana que s'elabora a partir del seguiment diari de notícies d'arreu del món referents als àmbits de treball del programa. Els titulars destacats de la publicació es tradueixen al català i a l'anglès. Així mateix, es recull tota la informació en un arxiu en línia que actualment disposa de 50.000 entrades. Aquest arxiu s'elabora a través del seguiment diari i l'anàlisi de la conjuntura internacional a partir de la informació facilitada per diversos motors de cerca i per més d'un centenar de fonts, incloent-hi Nacions Unides, organismes internacionals, centres de recerca, mitjans de comunicació internacionals i locals, i ONG.

b) Informes

Urrutia Arestizábal, Pamela. "Conflicte palestí-israelià: Més procés que pau? Vint anys de propostes frustrades i claus del nou escenari". *Quaderns de Construcció de Pau*, núm. 23, setembre de 2011.

Urgell García, Jordi. "Internal or international wars? Some methodological and theoretical contributions to the debate about internationalized conflicts". *Quaderns de Construcció de Pau* (pendent de publicació).

Villellas Ariño, Ana. “Turkey and the Kurdish question. Reflecting on peacebuilding”. *Quaders de Construcció de Pau*, núm. 22, juny de 2011.

c) Articles

Barbeito Thonon, Cécile i Royo Aspa, Josep Maria. “The responsibility of the mobile phone industry in the war of the Democratic Republic of Congo”. *War Profiteer's News*, núm. 28, War Resister's International, 16 de març de 2011.

García Amado, Patricia. “Els reptes d'un Sudan del Sud independent”. (col·laboració per a l'article) *Ara*, 9 de juliol de 2011.

- “¿El fin de la impunidad en Costa de Marfil?”. *Periodismo Humano*, 7 de desembre de 2011.

García Amado, Patricia i Royo Aspa, Josep M. “5 claus per entendre la crisi humanitària a la Banya d'Àfrica”. *Canal Solidari*, 22 de juliol de 2011.

Royo Aspa, Josep M. “En la República Democrática del Congo sólo se ha alcanzado una paz sui géneris”, *Revista Pueblos*, 16 de febrer de 2011.

- “El conflicte dels xips dels mòbils”. *Ara*, 17 de febrer de 2011.
- “La economía de los grupos armados y sus relaciones con la población refugiada”. *Revista Migraciones Forzadas*, núm. 37. Universitat d'Alacant / Oxford University, març de 2011 (publicat en castellà, anglès, àrab i francès).
- “Djibouti, la revolució africana oblidada”. *Periodismo Humano i Rebelión*, 27 d'abril de 2011.
- “Algunes perspectives actuals de l'Àfrica”, *Empenta* (Fundació Autònoma Solidària), núm. 50, Bellaterra, maig de 2011.

- Resum de la ponència “El conflicte a la butxaca: el cas del coltan i els telèfons mòbils”. En el cicle Girona Intercultural 2011, organitzat per la Fundació SER.GI, Girona, 24 de maig de 2011.
- “Barcelona i la guerra del coltan”. *El Punt*, 25 de maig de 2011.
- “El coltan ha provocat sis milions de morts i les empreses que el compren ho saben”. *Diari de Girona*, 31 de maig de 2011.
- “Geopolítica i crisi humanitària”. *Ara*, 17 de juliol de 2011.
- “Sequera de mitjans a la Banya d'Àfrica”. Butlletí Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida, 29 de setembre.
- “Els mercenaris a Somàlia: una professió sense crisi”. *Ara*, 15 d'octubre de 2011.
- “Eleccions al Congo. Reptes i perspectives de les eleccions congoleeses, davant l'absència de l'Estat, la inestabilitat creixent i la inseguretat a l'est”. *Lliga dels Drets dels Pobles*, 21 de novembre de 2011.
- “Congo: continuidad o cambio, pero ¿hacia dónde?”. *Periodismo Humano*, 29 de novembre de 2011.
- “Espiral d'inestabilitat al Congo”. *Setmanari Directa*, 21 de desembre de 2011.

Royo Aspa, Josep M. (et al.). “¿Abogados a una guerra permanente por los recursos naturales?”. *CIP Ecosocial, Boletín ECOS*, núm. 15, Madrid, juny-agost de 2011.

Urgell García, Jordi. “Hi ha menys guerres i són menys virulentes”. *Ara*, 15 de maig de 2011.

Urrutia Arestizábal, Pamela. “Conflicte palestí-israelià: el preu de l'statu quo”. *Revista Nous Horitzons: Aires de Canvi a la Mediterrània*, núm. 201, any 50, 2011.

- “Claus per entendre les revoltes al món àrab”. (Col·laboració per a l'article), *Ara*, 20 de febrer de 2011.

PROGRAMA DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

- “El desafiament de la revolta”. Butlletí de l’Associació Catalana de Sociologia - Institut d’Estudis Catalans, núm. 108, març de 2011.
- “L’aposta pels drets humans al Sàhara Occidental”. Escola de Cultura de Pau, 26 d’abril de 2011.
- “Los claroscuros de la iniciativa palestina en la ONU”. Razón Pública, Colòmbia, 26 de setembre de 2011.
- “Yemen: ¿fin de ciclo?”. Periodismo Humano, 25 de novembre de 2011.
- “Egipto dividido: entre los militares y la Plaza Tahrir, ¿qué hará la mayoría silenciosa?”. Razón Pública, 27 de novembre de 2011.

Urrutia Arestizábal, Pamela i Villellas Ariño, María. “La revuelta de las mujeres”. *Periodismo Humano*, 24 de maig de 2011.

Villellas Ariño, Ana. “Los conflictos vasco y kurdo. La participación política como clave”. Escola de Cultura de Pau, 24 d’abril.

- “La deriva del PKK”. Ara, 20 d’octubre de 2011.
- “Cap a on camina la qüestió kurda a Turquia?”. Setmanari Directa, 30 de novembre de 2011.

Villellas Ariño, María. “Liberal peace in question: politics of state and market reform in Sri Lanka”. *Book Review*. Norwegian Peacebuilding Resource Centre (NOREF), 7 de setembre de 2011.

- “Las mujeres y los procesos de paz”. E-mujeres, 16 de novembre de 2011.

3. Congressos, conferències, jornades

García Amado, Patricia.

- Seminari Internacional “Empresas y crisis humanitarias: dilemas y retos en las fases de prevención, respuesta y reconstrucción”. Organitzada per ESADE i l’Escola de Cultura de Pau, a Madrid, febrer de 2011.

- Taula rodona “Cooperació en zones de conflicte”. Organitzada pel Col·legi de Metges de Barcelona, a Barcelona, novembre de 2011.

Royo Aspa, Josep M. Taller “Conflictes i construcció de pau a l’Àfrica”. A la VI Setmana de la Cooperació de la UAB, “Àfrica, reptes d’avui”, organitzada per la Fundació Autònoma Solidària, Bellaterra, abril de 2011.

- Conferència “El conflicte a la butxaca: el cas del coltan i els telèfons mòbils”. En el cicle Girona Intercultural 2011, organitzat per la Fundació SER. GI, Girona, maig de 2011.
- Xerrada-col·loqui “L’Àfrica Subsahariana actual davant les revoltes socials”. Organitzat per la Fundació Kassumay, Sant Boi de Llobregat, juny de 2011.
- Sessió de treball “Coltan”. Direcció General de Policia, Departament d’Interior de la Generalitat de Catalunya, Sabadell, juliol de 2011.
- Conferència “La desgràcia dels països amb recursos naturals desitjats”. En el XXVI Curs d’Estiu de la Universitat Internacional de la Pau, Sant Cugat, juliol de 2011.
- Conferència “Sequera de mitjans a la Banya d’Àfrica”. Coordinadora d’ONGD i altres moviments solidaris de Lleida, Lleida, setembre de 2011.
- “Àfrica, continent de conflictes, continent de persones refugiades”. 1a Edició del Curs sobre Asil, Immigració i Drets Humans (26 de setembre – 6 d’octubre), organitzat per la Comissió Catalana d’Ajut al Refugiat, Barcelona, octubre de 2011.

Urgell García, Jordi. Taula rodona “La religió, el nacionalisme i les minories religioses a la regió de la Mediterrània i el Nord d’Àfrica”. Seminari Conflictes a la Mediterrània: Quin Paper per al Factor Religios?, IEMED i ICIP, gener de 2011.

- “Experiencias ejemplares de pacificación. Lecciones aprendidas”. Paz, Conflictos y Convivencia, Universitat de Navarra, Pamplona, maig de 2011.

- “The School for a Culture of Peace: contributions to the peace research and the culture of peace”. 7th International Conference of Museums for Peace: “The Role of Museums in the transformation of a Culture of War & Violence to a Culture of Peace & Nonviolence”, Barcelona, maig de 2011.
- Taula rodona “Desafiaments vinculats als conflictes socioambientals i els recursos naturals”. Seminari Polarització i Conflictes en Amèrica Llatina, Reptes per a la Transformació de Conflictes i la Seguretat Humana, ICIP, maig de 2011.
- Discutidor d’“Understanding war economies and their role in post-conflict peace-building: Why the political economy of war matters”. Research and Rewind Seminar, Institut Universitari d’Estudis Europeus, juny de 2011.
- “Amèrica Llatina: assignatures pendents”. Curs sobre Asil, Immigració i Drets Humans, organitzat per la Comissió Catalana d’Ajut al Refugiat, setembre de 2011.
- “Armed conflicts and peace processes: lessons, trends and research challenges”. Ministeri d’Afers Exteriors de Noruega, Oslo, novembre de 2011.
- “La lluita per la democràcia i l’autodeterminació a Birmània”. Amics de la UNESCO, Barcelona, novembre de 2011.

Urrutia Arestizábal, Pamela. Participació al debat “Les revoltes al Nord d’Àfrica i l’Orient Mitjà: reptes per a l’anàlisi i l’acció de les administracions, les organitzacions internacionals, la societat civil i els mitjans de comunicació”. Organitzat per ICIP, IEmed i la Fundació CIDOB, abril de 2011.

- Taula rodona “Aires de canvi a la Mediterrània?”, organitzada per la Fundació Nous Horitzons, juny de 2011.
- Presentació “Desafíos a la construcción de la paz en la era post-Gaddafi”. A la projecció i xerrada organitzada per l’ajuntament de l’Hospitalet, novembre de 2011.

Villellas Ariño, Ana. “The Kurdish conflict in Turkey and the road to peace: lessons learned from the global study of armed conflicts and peace processes”. Presentació a la 2011 Eurasian Peace Science Conference, organitzada per l’Eurasian Peace Science Network, Istanbul, gener de 2011.

- Conferència “Turkey at a crossroads: reflections from conflict and peace in Spain”. Presentació a la Peacebuilding International Conference, organitzada per la Turkey Peace Initiative, Istanbul, abril de 2011.

Villellas Ariño, María. “*Tres guinees*, de Virginia Woolf”. Presentació de l’edició en català de *Tres guinees*, de Virginia Wolf, editada per ICIP i Angle Editorial, Llibreria Pròleg, Barcelona, setembre de 2011.

- Conferència “Avenços i reptes en el paper de les dones com a constructores de pau”. Forum públic: Dones en Processos de Pau. Intercanvi d’experiències amb Colòmbia i Filipines. Conciliation Resources, Cooperació i Escola de Cultura de Pau. Barcelona, octubre de 2011.
- Coorganització amb Conciliation Resources i Cooperació de la Reunió Internacional de Treball “Nuevas perspectivas de paz en Colombia. Propuestas desde las mujeres”, Barcelona, octubre de 2011.

Així mateix, s’ha participat en altres seminaris i jornades, per exemple:

- “Túnez: acompañar la transición democrática”, organitzat per la Fundació CIDOB i la Fundación Friedrich Ebert, Barcelona, febrer de 2011.
- X Seminario de Seguridad y Defensa en el Mediterráneo: “Fuerzas armadas y transiciones democráticas en el Mediterráneo”, organitzat pel Ministeri de Defensa espanyol, la Fundació CIDOB i l’European Union Institute for Security Studies, Barcelona, juny de 2011.
- EuroMeSCo Annual Conference 2011: “A new Mediterranean political landscape? The Arab

PROGRAMA DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

- Spring and Euro-Mediterranean relations". Barcelona, octubre de 2011.
- "Dones construint pau". Seminari amb la relatora especial de Nacions Unides sobre la Violència contra les Dones. Organitzat per Colòmbia Pau en Moviment, Cooperació, Lliga dels Drets dels Pobles i Entrepobles, Barcelona, octubre de 2011.
- 8th International Conference on the EU, Turkey and the Kurds: "The quest for democracy in Turkey – universal rights and Kurdish self-determination and the struggles over the new constitution". organitzada per l'EUTCC, Brussel·les, desembre de 2011.

4. Docència

L'equip del Programa de Conflictes i Construcció de Pau ha impartit docència en els cursos i màsters següents:

Màster en Globalització, Desenvolupament i Cooperació, Universitat de Barcelona i Món 3. Jordi Urgell García, Josep M. Royo Aspa.

Màster en Desenvolupament Internacional, Universitat Politècnica de Catalunya i SETEM. Josep M. Royo Aspa.

Màster en Cooperació al Desenvolupament (MCAD), Grup UJI, Especialització d'Ajuda Humanitària Internacional, Creu Roja Espanyola i Universitat Jaume I de Castelló. Josep M. Royo Aspa.

Màster en la Comunicació dels Conflictes Internacionals Armats i els Socials, Universitat Autònoma de Barcelona. Jordi Urgell García.

Màster en Medicina Tropical i Salut Internacional (Mòdul Geopolítica i Desenvolupament), Universitat de Barcelona. Jordi Urgell García.

Màster en Relacions Internacionals, Institut de Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI). Jordi Urgell García, Josep M. Royo Aspa.

Màster interuniversitari en Salut Internacional (assignatura Estat i Violència en las Regions Tropicals i Subtropicals), Universitat de Barcelona i Universitat Autònoma de Barcelona. Josep M. Royo Aspa.

Màster oficial en Relacions Internacionals, Seguretat i Desenvolupament, Universitat Autònoma de Barcelona. Jordi Urgell García.

Diplomatura de postgrau en Cultura de Pau, Escola de Cultura de Pau, Universitat Autònoma de Barcelona. Josep M. Royo Aspa, Jordi Urgell García, María Villellas Ariño, Ana Villellas Ariño i Pamela Urrutia Arestizábal.

Assignatura de Campus Cultura de Pau i Gestió de Conflictes, Universitat Autònoma de Barcelona, Patricia García Amado, Pamela Urrutia Arestizábal i Ana Villellas Ariño.

Curs "Conflictos y Acción Humanitaria: Seguridad, Desarrollo y Derechos Humanos para Tod@s", Instituto de Estudios sobre Conflictos y Acción Humanitaria (IECAH), Madrid, octubre 2011. María Villellas Ariño.

Curs "Conflictos Armados y Construcción de Paz en la Escena Global", curs impartit a Casa Elizalde entre el 25 de gener i el 25 de març de 2011. Patricia García Amado, Pamela Urrutia Arestizábal i Ana Villellas Ariño.

5. Consultoria

Durant l'any 2011, l'equip del Programa ha dut a terme tasques de consultoria per al Norwegian Peacebuilding Centre (NOREF). Com a part d'aquest encàrrec s'han fert informes sobre mecanismes d'alto el foc en tres contextos: a les Filipines, l'International Monitoring Team (IMT) a Mindanao; a Sri Lanka, la Sri Lanka Monitoring Mission (SLMM), i a Palestina, la Temporary International Presence in Hebron (TIPH). Així mateix, es van elaborar informes sobre set processos de pau d'arreu del món, analitzant

els casos de Colòmbia, les Filipines, el Nepal, Israel-Palestina, Somàlia, Sri Lanka i el Sudan.

6. Altres activitats

S'ha treballat conjuntament amb el Programa de Processos de Pau en tasques de diplomàcia paral·lela desenvolupades de manera reservada en diversos contextos.

L'equip del Programa ha dut a terme tasques de consultoria per al Norwegian Peacebuilding Centre.

Aquest programa també ha estat present als següents mitjans de comunicació durant el 2011:

- Televisió: TV3 (Signes del Temps), 3/24, BTV, Sícom TV.
- Ràdio: Catalunya Ràdio (Solidaris), Ràdio Costa, COM Ràdio, Ràdio 5 (Païses en Conflicto), Ràdio Hospitalet, Radio Francia Internacional (RFI en español), SER.
- Premsa i altres publicacions: Ara, El Periòdico, El País, Público, Independent de Gràcia, Pueblos, El Mundo, Directa, Illacrua.
- Publicacions a la web: Periodismo Humano, Razón Pública, Lliga dels Drets dels Pobles.

També es fan col·laboracions periòdiques amb el programa *Tots x Tots*, de COM Ràdio; *La Galería*, de Radio Euskadi, i Ràdio Estel.

L'equip del Programa també ha col·laborat en les activitats dutes a terme per la Xarxa d'Entitats per la República Democràtica del Congo, formada per diverses entitats, ONG catalanes i de la resta de l'Estat espanyol que treballen en cooperació, sensibilització, denúncia, recerca i comunicació intercultural en el conflicte de la República Democràtica del Congo. L'investigador Josep Maria Royo ha dut a terme cinè fòrums del documental *Blood in the mobile* i xerrades sobre la situació a la República Democràtica del Congo a:

- La Campanya “Blood in the mobile” en el marc de la Xarxa d'Entitats per la República Democràtica del Congo, cinemes Verdi, Barcelona, febrer de 2011.
- VII Cicle de Cinema Social i Solidari, Grup d'Empordanesos i Empordaneses per la Solidaritat / IADEN, Figueres, març de 2011.
- VI Setmana de la Cooperació de la UAB, “Àfrica, reptes d'avui”, organitzada per la Fundació Autònoma Solidària, Bellaterra, abril de 2011.
- XXVI Curs d'Estiu de la Universitat Internacional de la Pau, Sant Cugat, juliol de 2011.
- Campanya Dret a la Salut a l'Àfrica, Farmamundi / Medicus Mundi, Barcelona, setembre de 2011.

L'investigador del programa i sotsdirector de l'ECP, Jordi Urgell, ha participat en diverses reunions a l'Ajuntament de Barcelona com a membre del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament. D'altra banda, l'investigador Josep Maria Royo ha continuat col·laborant com a membre dels consells assessors de la campanya “Congo, perill de riqueses” amb la Lliga dels Drets dels Pobles (des de 2008) i de la campanya “Dret a la salut a l'Àfrica” amb les ONG Farmamundi i Medicus Mundi (des de 2011).

PROGRAMA DE PROCESSOS DE PAU

Activitats més destacades

El Programa de Processos de Pau fa un seguiment dels conflictes armats actuals i dels conflictes no armats que encara no han finalitzat amb l'objectiu d'analitzar els diàlegs exploratoris o les negociacions formals de pau i fer una anàlisi comparativa dels elements d'aquests processos. Aquest seguiment serveix de base per fer els capítols sobre processos de pau en les publicacions *Baròmetre* (trimestral) i *Alerta!* (anual), així com per elaborar l'*Anuari de Processos de Pau*, la publicació més rellevant del programa.

El Programa també intervé en conflictes en els quals es considera que és possible facilitar l'inici de negociacions o consolidar els diàlegs ja existents. En aquest sentit, s'ha buscat incidir en alguns d'aquests contextos en què es veu l'oportunitat de fer alguna contribució específica, normalment de manera reservada. Durant l'any 2011, el Programa ha publicat informes i articles, ha impartit docència a Catalunya i Colòmbia, ha desenvolupat tasques de consultoria internacional i ha col·laborat amb diversos mitjans de comunicació catalans, espanyols i estrangers. Donada la seva estructuració transversal, en aquest programa hi participen diversos membres de l'equip de l'Escola. El Programa està dirigit per Vicenç Fisas, titular de la Càtedra UNESCO de Pau i Drets Humans i director de l'Escola de Cultura de Pau.

1. Recerca

Durant el 2011 s'ha fet el seguiment de negociacions que afecten els països següents:

- Àfrica: Senegal (Casamance), Etiòpia (Ogaden), Sudan (Darfur), RCA, República Democràtica del Congo (Est), Txad i Sàhara Occidental.
- Amèrica: Colòmbia (ELN, FARC).
- Àsia i Pacífic: Afganistan, Índia, Índia-Pakistan (Caixmir), Xina (Tibet), Filipines (MILF, MNLF, NPA) i Birmània.
- Europa: Espanya (País Basc), Kosovo, Moldàvia (Transdnièstria), Turquia (PKK), Xipre, Armènia- Azerbaidjan, Geòrgia (Abkhàzia i Ossètia del Sud).
- Orient Mitjà: Israel-Palestina i Palestina.

2. Publicacions

a) Publicacions periòdiques

Fisas, Vicenç. *Anuario de procesos de paz 2011*. Barcelona: Icaria Editorial, Escola de Cultura de Pau, gener de 2011 (en castellà).

- Yearbook on Peace Processes 2011. Escola de Cultura de Pau, gener de 2011 (en anglès). En preparació l'“Anuari de processos de pau 2012”.

b) Informes

Fisas, Vicenç. “El proceso de paz del Sàhara Occidental. Una propuesta de salida negociada”. *Quaderns de Construcció de Pau*, núm. 18, gener de 2011.

- “El oficio de la mediación en conflictos armados”. *Quaderns de Construcció de Pau*, núm. 21, maig de 2011.
- “Desarme, desmovilización y reintegración (DDR) de ex combatientes”. *Quaderns de Construcció de Pau*, núm. 24, octubre de 2011.

Villellas, Ana. “Turkey and the Kurdish question: reflecting on peacebuilding”. *Quaderns de Construcció de Pau*, núm. 22, juliol de 2011.

Urrutia Arestizábal, Pamela. “Conflicte palestí-israelià: Més procés que pau? Vint anys de propostes frustrades i claus del nou escenari”. *Quaderns de Construcció de Pau*, núm. 23, setembre de 2011.

c) Articles

Al llarg de 2011, Vicenç Fisas ha publicat articles en els mitjans següents:

- “Aturem la guerra, el clam de la dècada”, *Ara*, 2 de gener de 2011.
- “La revolta global”, *Ara*, 26 de febrer de 2011.
- “El perfil de los conflictos del siglo XXI”, febrer de 2011.
- “Un aparador de la indústria d'armes”, *Ara*, 20 de març de 2011.
- “La izquierda ante la intervención militar en Libia”, *El País*, 22 de març de 2011.
- “El malestar de la guerra”, *Público*, 30 de març de 2011.
- “La crisi líbia, una oportunitat per a la Unió Africana”, *Ara*, 1 d'abril de 2011.
- “Hojas de ruta para activar la paz”, 15 d'abril de 2011.
- “Preparando la negociación: la prenegociación”, *Semana* (Colòmbia), abril de 2011.
- “Les bombes de fragmentació contra els civils a Líbia”, *Ara*, 17 d'abril de 2011.
- “Turquia podria mitjançar en una hipotètica transició siriana”, *Ara*, 22 d'abril de 2011.
- “Palabras de Vicenç Fisas, director de la Escuela de Cultura de Paz, en el acto de presentación del Anuario 2011 de procesos de paz”, 4 de maig de 2011.
- “Los testigos en las negociaciones de paz”, *Semana* (Colòmbia), 11 de maig de 2011.
- “La gestión del alto el fuego”, 12 de maig de 2011.
- “Quién hace qué en los procesos de paz: los roles de la mediación”, *Semana* (Colòmbia), 18 de maig de 2011.
- “La insurgencia y el terrorismo”, *Semana* (Colòmbia), 31 de maig de 2011.
- “Lo que podemos ganar en una negociación con el ELN”, 7 de juny de 2011.
- “Sàhara: el referèndum posible”, 7 de juny de 2011.
- “Un cara a cara en el Sàhara”, 14 de juny de 2011.
- “El perfil de los conflictos del siglo XXI”, 29 de juliol de 2011.
- “La prevención de la violencia”, *Público*, 19 d'agost de 2011.

PROGRAMA DE PROCESSOS DE PAU

- “Las negociacions secretes dels kurds”, *Ara*, 21 de agost de 2011.
- “Crisis y armamentos”, 22 d’agost de 2011.
- “El espejo filipino de las FARC”, 23 d’agost de 2011.
- “Gestionar el final de ETA”, *El País*, 29 d’agost de 2011.
- “Otegi y la paz en el País Vasco”, *Público*, 17 de setembre, y *Semana.Com*, 17 de setembre de 2011.
- “La nova política militar de Líbia”, *Ara*, 21 de setembre de 2011.
- “Assetjament a Sirte”, *Ara*, 3 d’octubre de 2011.
- “La hora de la paz para Myanmar”, 10 d’octubre de 2011.
- “Aires de democràcia a Myanmar”, *Ara*, 13 d’octubre de 2011.
- “Por qué es tan difícil empezar a negociar”, *Semana*, 18 de octubre de 2011.
- “Sobre la Conferencia de Paz”, *Público*, 19 d’octubre de 2011.
- “La nova Líbia”, *Ara*, 25 d’octubre.
- “Una oportunidad de paz para Colombia”, *Semana*, 8 de novembre.
- “Desarme, desmovilización y reintegración (DDR) de ex combatientes”, *Quadern de Construcció de Pau*, núm. 24, novembre.
- “Reintegración y reconciliación”, 21 de novembre.
- “La llave de la paz la tiene Timochenko”, *Semana*, 24 de novembre.
- “Iemen: pau per immunitat”, *Ara*, 24 de novembre.
- “Desmilitaritzar Egipte”, 26 de novembre.
- “Conflictos amb solució”, *Ara*, 28 de novembre.
- “Perdón y convivencia en el País Vasco”, 2 de desembre.
- “La aportación internacional de la experiencia vasca”, 3 desembre.

3. Docència

El Programa ha impartit docència en els cursos següents: Diplomatura de postgrau sobre Cultura de Pau, Escola de Cultura de Pau. Universitat Autònoma de Barcelona. Vicenç Fisas Armengol.

Assignatura Cultura de Pau i Gestió de Conflictes, Universitat Autònoma de Barcelona. Vicenç Fisas Armengol.

4. Conferències

Fisas, Vicenç. “Introducció als processos de pau”. Màster Universitari Internacional d’Estudis de Pau, Conflictes i Desenvolupament, Universitat Jaume I de Castelló, febrer de 2011.

Fisas, Vicenç. “La negociación en los procesos de paz”. Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, març de 2011.

Fisas, Vicenç. “Conflicto armado y alternativas para la paz”. Corporación Nuevo Arco Iris, Bogotá, març de 2011.

Fisas, Vicenç. “Presentació de l’Anuari 2011 de processos de pau”. Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, maig de 2011.

5. Entrevistes

Al llarg de 2011, diversos mitjans han publicat entrevistes al director de l’Escola, Vicenç Fisas.

- *Ara*, 31 de gener de 2011.
- RNE, 24 de febrer de 2011.
- Catalunya Ràdio, 19 de març de 2011.
- Com Ràdio, 21 de març de 2011.
- Canal TV EL Tiempo (Colòmbia) de 2011.
- El Nuevo Siglo (Colòmbia), 7 de maig de 2011.
- *Semana.com* (Colòmbia), 7 de maig de 2011.
- Seminario Virtual Caja de Herramientas, (Colòmbia), 7 de maig de 2011.
- *Ara*, 27 d’agost de 2011.
- Catalunya Ràdio, 2 de setembre de 2011, entrevista a Yesid Arteta.
- Berria, 11 de setembre de 2011.
- Ràdio Estel, 19 de setembre de 2011.
- Com Ràdio, 23 de setembre de 2011.
- RNE, 7 d’octubre de 2011.

- ETB, 17 d'octubre de 2011.
- Ràdio Autònoma de Balears, 18 d'octubre de 2011.
- Com Ràdio, 18 d'octubre de 2011.
- Com Ràdio, 20 d'octubre de 2011.
- RNE, 21 d'octubre de 2011.
- Catalunya Ràdio, 21 d'octubre de 2011.
- El Mercurio (Xile), 21 d'octubre de 2011.
- Ara, 8 de novembre de 2011.
- Radio Euskadi, 10 de novembre de 2011.

6. Activitats temàtiques

Activitats relacionades amb Colòmbia (Dorys Ardila, Yesid Arteta, Vicenç Fisas i Carlos Velandia).

Com ja és habitual, el director de l'ECP, Vicenç Fisas, va participar en la presentació de l'*Anuari de Processos de Pau 2011* a Colòmbia, concretament a la Universidad Jorge Tadeo Lozano, de Bogotá, al mes de maig. Prèviament, l'equip del Programa havia dut a terme la difusió de la carta oberta a l'ELN (Exèrcit d'Alliberament Nacional) durant el mes de gener en els següents mitjans nacionals i internacionals: *Semana, El Tiempo, El Espectador*, Caracol Radio, CMI, *La Opinión*, Radio Santa Fe, Tele Medellín, *Vanguardia*, *El Latino*, Canal RCN, La FM, Google, Colombia.com, Colmundo Radio, Que, EFE América, *Vanguardia Valledupar*, Sysmaya, ABC i *Rebelión*.

Es van mantenir diverses reunions amb equips diplomàtics a París (novembre) i també amb sectors polítics, acadèmics i diplomàtics de Colòmbia. Tanmateix es va organitzar, al setembre, una teleconferència amb l'Alta Consejería de Reintegración sobre experiències internacionals de reintegració.

A Catalunya, l'equip del Programa va llegir una conferència sobre el conflicte colombià a la Casa Elizalde de Barcelona (febrer de 2011), i també una conferència sobre les perspectives de pau a Colòmbia a la Biblioteca de Montgat (maig). També es va fer

una conferència a la Biblioteca Comarcal de Blanes sobre la literatura del conflicte (maig) i una altra conferència a Barcelona sobre el balanç de la Llei de Justícia i Pau (ACCP) (novembre). En relació amb els mitjans de comunicació, una persona de l'equip va participar en una entrevista a COM Ràdio per tractar del tema de les dones en el conflicte colombià (març). Fora de Catalunya, membres de l'equip van assistir amb una conferència a la Festa de la Humanitat, a París, al novembre, i van estar presents en l'estrena del documental "Palabras armadas", protagonitzat per Yesid Arteta, documental guanyador del Festival Iberoamericà de Documental de Caracas (juliol).

Al novembre alguns membres de l'equip van participar en una consultoria sobre dret internacional humanitari (DIH) per a Geneve Call (Ginebra).

L'equip del Programa va continuar publicant el *Butlletí Colòmbia* així com el *Boletín de Paz* (bimensual). Finalment, es va fer pública una nota de premsa titulada "L'Escola de Cultura de Pau considera que en el seu últim comunicat les FARC aposten definitivament per una sortida no militar al conflicte" el maig de 2011.

Activitats relacionades amb el Sàhara Occidental (Vicenç Fisas i Pamela Urrutia)

- "El proceso de paz del Sàhara Occidental. Una propuesta de salida negociada". *Quadern de Construcció de Pau*, Vicenç Fisas, núm. 18, gener de 2011.
- Nota de premsa (gener de 2011).
- Entrevista amb el president del Conseil Consultif de la Régionalisation (març de 2011).
- Entrevista amb l'ambaixada d'Espanya al Marroc (març de 2011).

Activitats relacionades amb el Kurdistan turc (Vicenç Fisas i Ana Villellas)

PROGRAMA DE PROCESSOS DE PAU

- Participació d'Ana Villellas a l'Eurasian Peace Science Conference a la Koç University (Istanbul) (gener de 2011). Ana Villellas també va participar en diverses conferències a Turquia al llarg dels mesos de gener i abril de 2011.
- Edició, en turc, del llibre *Manual de procesos de paz*, de Vicenç Fisas (maig de 2011).
- "Turkey and the Kurdish question: reflecting on peacebuilding". *Quadern de Construcció de Pau*, Ana Villellas, núm. 22 (juliol de 2011).
- Traducció i publicació del document del Centre pel Diàleg Humanitari "La negociació de l'alto el foc".
- Nota de premsa sobre el cessament de la lluita armada d'ETA (octubre de 2011).
- Nota de premsa sobre els altres grups que han deixat les armes el 2010 i 2011 (octubre de 2011).

Activitats sobre Filipines (Vicenç Fisas i Jordi Urgell)

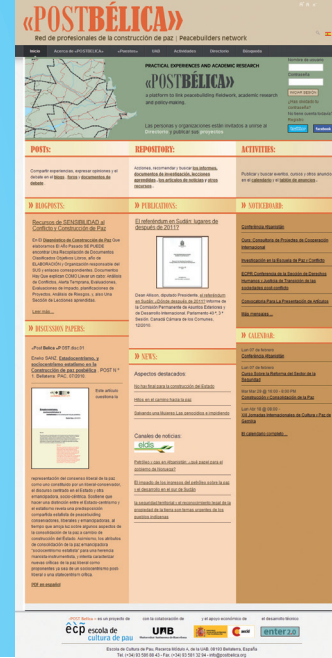
- Reunió a Barcelona del grup internacional de suport al procés de l'NDF (Kroc Institute, International Alert, Conciliation Resources, ECP) (febrer de 2011).
- Reunió amb Geneva Call (febrer de 2011).
- *Quadern de Construcció de Pau*, núm. 19, "El procés de pau a Filipines", Vicenç Fisas (abril de 2011).

7. Altres activitats

- Reunió amb la presidenta de l'organització Geneva Call (Ginebra).

PROGRAMA DE REHABILITACIÓ POSTBÈLICA

El Programa de Rehabilitació Postbèlica analitza els àmbits de treball de la rehabilitació posterior al conflicte armat, així com les polítiques i maneres d'actuació de la comunitat internacional en aquesta etapa. Així mateix també recull i analitza els debats teòrics oberts que tracten d'aquest període i d'una manera o altra contribueixen a la seva millora. L'equip del Programa també continua treballant juntament amb el Programa d'Educació per la Pau en el projecte Perspectiva de Construcció de Pau i Sensibilitat al Conflicte, principalment a través d'activitats de formació i assessorament.

Activitats més destacades

El Programa va continuar treballant en la xarxa de professionals de la construcció de pau “postbèlica”. Postbèlica és una plataforma dedicada a l'intercanvi d'informació, la reflexió i el debat sobre la construcció de pau i el període postconflicte. L'objectiu d'aquesta xarxa és afavorir la interlocució entre la comunitat acadèmica, l'administració pública i el tercer sector.

Docència

Diplomatura de postgrau sobre Cultura de Pau, Escola de Cultura de Pau, Universitat Autònoma de Barcelona. Gema Redondo i Eneko Sanz.

Assignatura “Cultura de Pau i Gestió de Conflictes”, Universitat Autònoma de Barcelona. Gema Redondo i Eneko Sanz.

Dins del projecte Perspectiva de Construcció de Pau i Sensibilitat al Conflicte, en col.laboració amb el programa d'Educació per la Pau (Gema Redondo i Cécile Barbeito).

Màster Interuniversitari en Cooperació al Desenvolupament (MCAD), Grup UJI, Especialització d'Ajuda Humanitària Internacional (Creu Roja Espanyola i Universitat Jaume I).

Màster en Desenvolupament Internacional, organitzat per SETEM.

Introducció a la Cooperació per al Desenvolupament, Fundació Autònoma Solidària, Universitat Autònoma de Barcelona.

Taller de Sensibilitat al Conflicte per una Barcelona Solidària, Ajuntament de Barcelona.

Sessió sobre sensibilitat al conflicte dintre del curs Peacebuilding, Decentralisation and Local Governance, de la Hague Academy for Local Governance.

PROGRAMA DE DRETS HUMANS

A través del Programa de Drets Humans es du a terme un seguiment de la conjuntura internacional en matèria de justícia transicional, dret internacional humanitari (DIH) i drets humans. Durant el 2011, també ha tingut continuïtat la seva línia de recerca sobre el paper del sector privat en relació amb els tres eixos de treball de les Nacions Unides: drets humans, desenvolupament i construcció de pau amb un èmfasi especial en el paper de les empreses en contextos de conflicte i postconflicte.

Activitats més destacades

Al llarg de 2011, s'ha publicat, en anglès, el llibre titulat *CSR in conflict and post-conflict environments: from risk management to value creation*, amb l'objectiu de difondre pràctiques responsables de les organitzacions en relació amb la construcció de pau en aquest tipus d'entorns complexos i s'ha continuat fent el seguiment de les qüestions de debat en l'àmbit de la justícia transicional. També s'han organitzat dos seminaris internacionals a Madrid i Barcelona sobre el paper de les empreses en les crisis humanitàries i sobre la futura agenda d'empresa i drets humans en l'era post-Ruggie.

1. Recerca

L'equip del programa ha fet un **seguiment diari de la situació de la justícia transicional i dels drets humans a escala internacional**; part d'aquesta informació es recull a la publicació mensual *Semàfor*, editada pel PCCP. Aquest seguiment ha comportat l'anàlisi dels principals debats i temes que marquen l'agenda internacional, com ara els impactes de la lluita antiterrorista en les llibertats individuals, les conseqüències dels conflictes armats en la població civil i les principals tendències en la justícia transicional en els diferents continents.

Durant l'any 2011, l'equip ha desenvolupat diverses tasques de recerca i de divulgació relatives a la **justícia transicional**, entre les quals hi ha el seguiment

específic dels treballs de la Cort Penal Internacional i dels tribunals penals *ad hoc*; de les reformes institucionals en els processos de pau, així com de les comissions de la veritat i d'altres mecanismes de reconciliació i de justícia en processos de pacificació. També s'han analitzat els processos judicials dins de la justícia ordinària i s'ha fet el seguiment de les polítiques i pràctiques relatives a les reparacions. Aquest seguiment s'ha difós mitjançant l'elaboració del butlletí electrònic bimensual sobre justícia transicional, que actualment té més de 1.000 subscriptors i que recull de manera exhaustiva els principals avenços i retrocessos dels països en aquest àmbit.

Pel que fa a la línia de recerca sobre **empresa i construcció de pau**, s'ha fet un seguiment d'aquesta qüestió, a escala nacional i internacional, amb una atenció especial de l'anàlisi del paper de l'empresa en contextos de conflictes i de construcció de pau. Fruit del conveni signat amb la Fundació ICO i l'AECID, s'ha editat el llibre *CSR in conflict and post-conflict environments: from risk management to value creation*, en anglès, amb l'objectiu de difondre pràctiques responsables de les organitzacions en relació amb la construcció de pau. El projecte s'ha fet en col·laboració amb l'Institut d'Innovació Social d'ESADE – Universitat Ramon Llull i hi han col·laborat investigadors de centres de recerca de prestigi reconegut en aquest àmbit. El llibre recull especialment les iniciatives de pau del sector privat a Colòmbia.

L'equip del Programa va organitzar igualment, el 17 de febrer de 2011, a Madrid, un seminari internacional sobre **el paper del sector privat respecte de les crisis humanitàries** que va comptar amb el suport de la Fundació ICO i de l'AECID. Hi van participar experts de Nacions Unides així com acadèmics i membres d'ONG internacionals. Les recents experiències de la implicació del sector privat arran del tsunami a l'Àsia o del terratrèmol a Haití mostren una creixent predisposició de l'empresa a implicar-se cada vegada més en aquest terreny, però també susciten la necessitat d'aclarir-ne els objectius, el

possible abast —sobretot a mitjà termini— i els límits. El Programa va elaborar una web des de la qual es poden descarregar les diferents intervencions i materials del seminari (<<http://empresasycrisis.blogspot.com>>). Fruit d'aquest seminari, en el qual van participar més de 120 persones, es va publicar l'informe *Empresas y crisis humanitarias: dilemas y retos* (en castellà) que recull tant les conclusions del seminari com estudis de cas significatius identificats a escala internacional.

D'altra banda, el Programa va organitzar a Barcelona, el 16 i 17 de juny, un seminari internacional a porta tancada per debatre amb experts i *practitioners* la **futura agenda d'empresa i drets humans**. Aquest seminari també va comptar amb el suport de la Fundación ICO i de l'AECID. Hi van participar tant empreses com ONG, sindicats, acadèmics, organismes públics i organitzacions internacionals com Nacions Unides. La llista de participants i les conclusions del seminari es poden descarregar a la web de l'ECP.

Maria Prandi, coordinadora de la recerca en aquest àmbit, va ser convidada el 2011 a formar part del Grup d'Experts del Global Compact, de Nacions Unides, i va participar en la reunió que va mantenir aquest grup a les Nacions Unides a Nova York el novembre de 2011. Durant la seva estada a Nova York també es va reunir amb Gérald Pachoud, assessor per a temes d'empresa i pau, a la Peace-Building Support Office, de Nacions Unides, per tal d'endegar una recerca sobre el tractament que reben els recursos naturals en contextos de postconflicte.

Finalment, cal remarcar que el Programa va gaudir de la presència, durant sis mesos, d'un investigador colombià, Juan Andrés Cano, especialitzat en temes de RSE.

2. Publicacions

A continuació es detallen les publicacions elaborades en el Programa de Drets Humans al llarg de 2011:

a) Llibres i informes

Prandi, Maria i Lozano, Josep M. (ed.). *CSR in conflict and post-conflict environments: from risk management to value creation*, Escola de Cultura de Pau, Institut d'Innovació Social (ESADE), Bellaterra, 2011, 170 p. (en anglès).

Prandi, Maria; Cano, Juan Andrés i Arenas, Daniel. *Empresas y crisis humanitarias: dilemas y retos*, Escola de Cultura de Pau, Institut d'Innovació Social (ESADE), Bellaterra, octubre de 2011, 62 p. (en castellà).

b) Articles

Prandi, Maria. "De l'economia de guerra, a l'economia de pau", *ONGC*, núm 45, primavera-estiu 2011.

c) Butlletins periòdics

- Butlletí de Justícia Transicional núm. 22 (gener-febrer de 2011).
- Butlletí de Justícia Transicional núm. 23 (març-abril de 2011).
- Butlletí de Justícia Transicional núm. 24 (maig-juny de 2011).
- Butlletí de Justícia Transicional núm. 25 (juliol-agost de 2011).
- Butlletí de Justícia Transicional núm. 26 (setembre-octubre de 2011).
- Butlletí de Justícia Transicional núm. 27 (novembre-desembre de 2011).

d) Publicacions conjuntes amb altres programes de l'ECP

El Programa de Drets Humans elabora conjuntament amb el Programa de Conflictes i Construcció de Pau els capítols sobre drets humans i justícia transicional de les següents publicacions:

PROGRAMA DE DRETS HUMANS

- Semáforo del Programa sobre Conflictos i Construcció de Pau. Gener-desembre de 2011 (quinzenal) i arxiu en línia de notícies.
- Cañadas, Maria i Prandi, Maria. “Derechos humanos y justicia transicional”, *Alerta 2011! Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz*, 2011, 131-145 p.
- “Drets humans i justícia transicional”, a *Alerta 2011! Informe sobre conflictos, drets humans i construcción de paz*, 2011, p. 130-145.
- “Human Rights and Transitional Justice”, *Alert 2011! Report on conflicts, human rights and peacebuilding*, 2011, p. 124-137.

3. Congressos, conferències i jornades

- Conferència “Empresas y ONG: trabajando juntos a favor de los derechos humanos”, Jornada Anual de l'Institut d'Innovació Social, Barcelona, ESADE, 2 de febrer de 2011.
- Conferència “Peace: is it any of your business”, 8th DGDW IESE Conference, Barcelona, 26 de febrer de 2011.
- Conferència “La empresa en contextos de conflicto y postconflicto”, Jornada La Aportación del Sector Privado y de las Multinacionales a la Construcción de la Paz, Instituto Universitario General Gutiérrez Mellado, Madrid, 7 de juliol de 2011.
- Conferència “Social clauses in public procurement”, EUROPROC Interregional Conference: How to Improve SMEs Access to Public Procurement, organitzada per Acc1ó, Barcelona, 8 de juliol de 2011.
- Xerrada-dinar sobre la futura agenda d'empresa i drets humans amb empresaris, organitzada per l'Institut d'Innovació Social a ESADE, Barcelona, 19 de setembre de 2011.
- Xerrada-dinar sobre la futura agenda d'empresa i drets humans amb empresaris, organitzada per l'Institut d'Innovació Social a ESADE, Madrid, 3 d'octubre de 2011.
- “La RSE y los derechos humanos”, Jornada ‘Empresa y Derechos Humanos: Situación Actual

y Perspectivas de Futuro, Fundación Carolina, CaixaForum Madrid, 18 d'octubre de 2011.

- Coordinació de la conferència internacional de recerca *Empresas en Contextos de Conflicte*, organitzada per l'ICIP, el 20 i 21 d'octubre de 2011.

4. Docència

- Activitat de lliure elecció a la UAB “La responsabilitat de l'empresa en l'àmbit dels drets humans: què li podem demanar i què podem fer els altres?” (30 hores). Febrer-abril de 2011. Maria Prandi (amb el suport de la FAS).
- Sessió sobre drets humans en l'assignatura Cultura de Pau i Gestió de Conflictes, UAB. Maig de 2011. Maria Cañadas i Maria Prandi.
- Sessió sobre empresa i drets humans al MBA d'ESADE - Universitat Ramon Llull. Octubre de 2011. Maria Prandi (en anglès).

5. Sensibilització

- El programa ha mantingut actiu durant els primers sis mesos de 2011 el **bloc Los derechos humanos desde la ECP**, en què es recull l'actualitat dels drets humans al món. Es pot consultar a <http://blogs.uab.cat/dretshumans/>. Aquest bloc proporciona informació contrastada i actualitzada sobre temes relacionats amb els drets humans i el DIH. El Programa s'ha nodrit de les principals fonts d'informació, com ara les organitzacions internacionals de drets humans Amnistia Internacional (AI), Human Rights Watch (HRW) i The Global Human Rights Education Network (HREA), així com d'aquelles organitzacions d'àmbit nacional de credibilitat reconeguda. A més, el Programa ha contrastat la informació oferta per diverses agències de notícies d'arreu del món i recull la procedent d'organismes internacionals, com ara les Nacions Unides o el Consell d'Europa, i d'organismes regionals, com la Comissió Interamericana de Drets Humans.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ PER LA PAU

El Programa d'Educació està format per un equip de tres persones professionalitzades i un grup de treball d'exalumnes de l'ECP, de vint membres actius que formen part del Grup d'Educació per la Pau. Les activitats principals del Programa són la consecució d'accions formatives i la creació de materials divulgatius i didàctics. Les activitats formatives es dirigeixen a educadores i educadors de tots els àmbits (formals i no formals), alumnat de la UAB, persones del món cívic i associatiu, i altres actors multiplicadors. Totes aquestes activitats tenen com a objectiu promoure estratègies i habilitats de resolució *noviolenta* de conflictes i construcció de pau, així com difondre els continguts, els recursos i les activitats que ofereix l'educació per la pau conflictual. El Programa també elabora materials divulgatius i didàctics per iniciativa pròpia o a demanda d'altres entitats. Finalment aquest programa treballa per crear vincles i sinèrgies amb altres entitats i xarxes, nacionals i internacionals, lligades a l'educació per la pau.

Activitats més destacades

Aquest any destaquem l'obtenció del Primer Premi Evens d'Educació per la Pau, concedit per l'entitat belga Fundació Evens. El premi ha donat visibilitat a la tasca formadora del Programa en el si dels centres educatius, i ha facilitat contactes amb entitats europees amb les quals es pot col·laborar. D'altra banda, s'ha mantingut una oferta formativa a la UAB i diverses activitats de formació de professorat. S'ha col·laborat amb el Departament d'Ensenyament en l'assessorament relatiu a com introduir la cultura de pau en el Projecte de Convivència i Èxit Educatiu i s'ha continuat donant suport a moviments associatius i de lleure. A la vegada, s'ha avançat en projectes com l'Observatori de Llibres de Text (juntament amb l'ICIP), o l'establiment de criteris per la creació de materials educatius d'acord amb les competències bàsiques (juntament amb Edualter).

1. Recerca

Al llarg de l'any 2011, l'equip del Programa d'Educació ha participat en una investigació feta en xarxa amb professorat de ciències socials per valorar el grau d'adequació dels llibres de text als valors de l'educació per la pau. Aquesta investigació, que s'emmarca en la línia de recerca d'avaluació educativa iniciada l'any 2008, pretén ser la base d'una interlocució directa amb les editorials de llibres de text per incorporar a les seves publicacions els valors de la convivència i la pau. Aquesta recerca ha estat possible gràcies al suport econòmic de l'ICIP, i s'ha dut a terme amb la col·laboració dels professors Jaume Botey, Albert Marzà i Joan Camós.

Paral·lelament, també s'ha iniciat un procés de reflexió sobre com definir l'educació per la pau d'acord amb les competències bàsiques definides pel Departament d'Ensenyament.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ PER LA PAU

2. Publicacions

a) Materials no periòdics

- Caireta, Marina. “Una visió de iaius”. *Estris, Revista d'Educació en el Lleure*, febrer de 2011, article d'opinió sobre la violència juvenil.
- Ampliació del “Banc de Recursos de Jocs i Dinàmiques d'Educació per la Pau”, que recull un centenar de fitxes d'activitats sobre temes d'educació per a la pau, educació en el conflicte, educació intercultural i educació per comprendre el món.
- Acebillo, Míriam; Barbeito, Cécile; Caireta, Marina. “Janadesh, people's verdict. Guia didàctica”, guia elaborada a partir del documental d'Enric Àlvarez i Oriol Ampuero i Gonzàlvez sobre una marxa no violenta a l'Índia, en col·laboració amb la Fundació Quepo.

b) Materials periòdics

En el marc del projecte Municipis Constructors de Pau, que promou la implicació dels governs locals en accions de pau, s'han publicat els materials següents:

- Barbeito, Cécile. *Urbicidi i rehabilitació postbèlica*. Bellaterra, març de 2011. El monogràfic presenta les principals tasques de reconstrucció i de rehabilitació que els governs locals poden impulsar en un context postbèlic.
- Caireta, Marina. *Promoure la ciutadania activa dels joves*. Bellaterra, juny de 2011. Presenta l'aprenentatge-servei, una metodologia que permet reforçar el lligam entre les escoles i la comunitat local i mundial, i promoure la ciutadania activa de la joventut.
- Caireta, Marina. *L'acompanyament internacional den 'iniciatives civils de pau*. Bellaterra, setembre de 2011. Reflexió i recull d'experiències sobre com els municipis poden reforçar les iniciatives civils d'acompanyament internacional.
- Barbeito, Cécile. *Tirar pel dret. Iniciatives locals pels drets humans globals*. Bellaterra: desembre de 2011. El monogràfic descriu algunes de les tasques que poden impulsar els municipis per promoure el respecte dels drets humans al món.

c) Informes, articles i aparicions en premsa

- Francisco, Andrea; Paredes, Orlia. *Mitjans i pau*. Barcelona: Educació sense Fronteres. Recurs didàctic elaborat en el marc del projecte Educació per a la Pau a través de l'Educació en Mitjans, que ha desenvolupat Educació Sense Fronteres, amb el suport del Ministeri d'Educació, l'Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració de l'Escola de Cultura de Pau. Introducció a càrrec de Cécile Barbeito.
- Caireta, Marina. “L'educació per la pau i l'escolta”. *Per la Pau*, núm. 8. ICIP, juny de 2011. Reflexió sobre el paper de l'escolta en la transformació de conflictes i els recursos que l'educació per la pau ens ofereix per treballar-hi.
- Rutazibwa, Olivia. “Catalanen winnen eerste Evens Prijs voor Vredeseducatie”. [Guanyadores catalanes del primer premi Evens d'Educació per la Pau]. Diari electrònic *Moondial News*, 22 de setembre de 2011.
- Acebillo Baqué, Míriam. Participació al programa *Punt ORG* de Ràdio Estel juntament amb la Fundació Quepo per a la presentació de “*Janadesh, people's verdict. Guia didàctica*”, 27 de setembre de 2011.
- Delvou, Marjolein. “Activity report: Escola de Cultura de Pau, the laureate of the first Evens Prize for Peace Education” *Journal of Peace Education*, vol. 8, núm. 3, octubre de 2011.
- Acebillo Baqué, Míriam; Barbeito, Cécile; Caireta, Marina (pròximament). “Training program: Education for Conflict, a Path for Coexistence”, *Journal of Peace Education*.

3. Docència, cursos i tallers

a) Activitats adreçades a l'alumnat de la UAB

- Curs Gènere, Educació i Cultura de Pau. Curs d'1,5 crèdits, impartit entre febrer i març de 2011, amb la participació de 32 alumnes. Organitzat amb la col·laboració de la Cooperativa Fil a l'Agulla.
- Curs Creativitat i Conflicte. Curs de 2 crèdits, fet

entre els mesos de març i maig de 2011, amb la participació de 30 alumnes. Organitzat en col·laboració amb el Grup d'Educació per la Pau.

- Curs Teatre de l'Oprimit i Treball per Processos. Curs intensiu d'1,5 crèdits fet al mes de juliol de 2011, amb la participació de 33 alumnes. Organitzat amb la col·laboració de la Cooperativa Fil a l'Agulla.
- Universidad Carlos III: taller Educar en i per al Conflicte, del 21 al 25 de febrer. Amb la col·laboració del Grup d'Educació per la Pau.
- Participació en l'assignatura Cultura de Pau i Gestió de Conflictes, del titular Vicenç Fisas, del 13 de febrer al 9 de maig.

b) Activitats adreçades a professorat de primària i secundària

La formació d'educadors i educadores és una activitat clau per a la difusió dels coneixements i les estratègies de l'educació per la pau conflictual. Per aquesta raó, la formació de professorat és una activitat important del Programa. S'ofereix en forma d'assessorament a centres sobre educació en el conflicte i per al conflicte i la convivència, amb una durada mitjana de 30 hores. Actualment es vincula amb la necessitat dels centres educatius d'elaborar un projecte de convivència. Aquest assessorament està coorganitzat per diversos centres de recursos pedagògics de la Generalitat de Catalunya.

En aquestes formacions es treballen quatre objectius: donar a conèixer al col·lectiu de mestres els continguts de l'educació en el conflicte i per al conflicte per treballar-hi amb l'alumnat, proporcionar eines i recursos per a la revisió i la millora de l'organització de la convivència al centre, ajudar a elaborar el projecte de convivència i fomentar la cohesió de grup entre l'equip de professorat.

L'any 2011 s'han fet les següents activitats d'assessorament:

- Formació de Formadors en Educació per la Cultura de Pau. Curs adreçat als assessors territorials del Projecte de Convivència del Departament d'Ensenyament, octubre-desembre de 2011. Marina Caireta i Cécile Barbeito.
- Activitat d'assessorament "La convivència al centre educatiu. El projecte de convivència". Institut-Escola El Pi del Burgar, Reus, octubre de 2010 - febrer de 2011. Marina Caireta.
- Activitat d'assessorament "La convivència al centre educatiu. El projecte de convivència". CEIP Rafel Casanoves, Badalona, març-abril de 2011. Marina Caireta.
- Segona activitat d'assessorament "La convivència al centre educatiu. El projecte de convivència". Escola Lestonnac de Sant Roc, Badalona, novembre de 2011 - març de 2012. Marina Caireta

c) Activitats adreçades a moviments de lleure i entitats cíviques

En aquest apartat consten les activitats adreçades a moviments de lleure i entitats cíviques. En moltes d'aquestes activitats hi han participat persones del Programa d'Educació per la Pau o del Grup d'Educació per la Pau.

Sovint són activitats puntuals, però que responen a demandes d'actors estratègics amb els quals es manté un treball en xarxa.

- Taller Assemblarisme i Consens, Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya, Barcelona, març de 2011. Clàudia Torremadé.
- Curs d'especialització Educació per a la Pau i en el Conflicte, organitzat per l'Escola FORCA, Barcelona, Març de 2011. Eugènia Boada, Carla Pedragosa, Olívia Viader, Helena Guiu i Anna Boix.
- Taller El Joc i la Resolució de Conflictes, organitzat pel Moviment de Centres d'Esplais Cristians, Barcelona, maig de 2011. Mireia Riera.
- Taller a dues escoles de Sant Boi de Llobregat, de

PROGRAMA D'EDUCACIÓ PER LA PAU

- 4,5 hores cadascun, Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, abril-maig de 2011. Eugènia Boada, Clàudia Torremadé i Olívia Viader.
- Tallers de Resolució de Conflictes per a la Formació de Directors de Lleure de l'escola de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi a Vilobí d'Onyar, maig de 2011. Camino Simarro.
 - Taller Introducció de Conceptes i Reflexió sobre la Violència en l'Acció, per a l'assemblea del 15-M de Gràcia, Barcelona, juliol de 2011. Camino Simarro, Sandra Saura, Cécile Barbeito, Rosario Vásquez i Marta Mercadé.
 - Taller Funcionament Assembleari. Assemblea 15-M de Sabadell, juliol de 2011. Sandra Saura i Cécile Barbeito.
 - Taller Eines per Evitar la Violència en Accions Directes, Assemblea 15-M, l'Hospitalet, juliol de 2011. Sandra Saura i Cécile Barbeito.
 - Taller Introducció a la No-violència i la Desobediència Civil, en el marc de la Universitat Indignada d'Estiu 15-M, Assemblea del 15-M de Sant Andreu, Barcelona.
 - Monogràfic sobre Cultura de Pau, Escola Addhara, Barcelona, octubre-novembre de 2011. Eugènia Boada, Olívia Viader i Anna Sánchez.
 - Monogràfic sobre Cultura de Pau, Escola Addhara, Barcelona, octubre-novembre de 2011. Ellisa Covelo, Olívia Viader.
 - Activitat Gestió de Conflictes per a Treballadors de Centres Cívics, Tasca SL, Barcelona, octubre-novembre de 2011. Alícia Barbero i Rosario Vásquez.
 - Taller de 3 h Formació de Grup i Preparació de la Intervenció a les Aules, Universitat per la Pau, Sant Cugat del Vallès, novembre. Marina Caireta.
 - Taller de 8 h Educar en i per al Conflicte, adreçat a alumnes del mòdul d'Animació Sociocultural de l'ECP d'Oficis de Sant Feliu de Llobregat, novembre-desembre. Marina Caireta.

d) Altres activitats formatives

- Entre setembre i novembre s'han fet dos tallers de formació (20 h) a personal sanitari (mèdic i d'infermeria) del Servei de Neonatologia de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. La formació s'emmarca en un procés de millora contínua per a la capacitat personal i col·lectiva sobre els processos de resolució i transformació de conflictes. Míriam Acebillo Baqué.
- Tallers sobre Educar en i per al Conflicte, dirigits a quatre grups de treballadors temporals d'origen colombià a la província de Lleida, en el marc d'un projecte de la Fundació Pagesos Solidaris, 18 de setembre de 2011. Míriam Acebillo Baqué i Cécile Barbeito.
- Taller La Pau, la Violència i el Conflicte als Mitjans de Comunicació, en el marc d'un curs de formació crítica en mitjans de comunicació adreçat a professorat, en col·laboració amb Educació sense Fronteres, Sabadell, 20 de novembre de 2011. Marina Caireta.
- Taller Conflict Transformation in Practice, taller per reflexionar i practicar les habilitats personals necessàries per transformar conflictes amb joves associats de països en conflicte, dins del projecte Youth Ambassadors for Peace del Consell d'Europa, Budapest (Hongria), 5 d'octubre de 2011. Cécile Barbeito.
- L'ECP ha participat en la dinamització del projecte Competències i EpD, impulsat per Eualter (Educació Alternativa). En el marc d'aquest projecte, que té per objectiu crear

un espai de formació i reflexió entre professorat de primària i secundària i personal tècnic d'ONG, per tal d'integrar millor els continguts, habilitats i actituds de l'educació per al desenvolupament en les competències previstes pel currículum oficial, s'han dut a terme les sessions de formació següents:

- Desplegament de les Competències Bàsiques en el Currículum, una Perspectiva des de l'Educació per al Desenvolupament (Competències i EpD). Antoni Zabala (Institut de Recerca i Investigació per a la Formació), Àlex Egea i Cécile Barbeito; 3 de Març de 2011.
- Competències i Educació per al Desenvolupament. Mariano Matamoros, tècnic d'Edualter i membre de la Comissió d'Educació de la FCONGD; 5 de Maig de 2011.
- Competències Bàsiques, Martí Boneta, tècnic del Departament d'Ensenyament; 14 de Juny de 2011.
- El Desenvolupament Moral de l'Infant, Barcelona, 11 de Juliol de 2011. Amèlia Tey;
- Les Interseccions entre els Objectius de l'Educació per al Desenvolupament i el Currículum, Barcelona, 12 de juliol de 2011.
- Estratègies Didàctiques per Educar per Competències (2), Barcelona, 13 de juliol de 2011. Antoni Zabala;
- Estratègies Didàctiques per Educar per Competències (2), 11 octubre de 2011. Martí Boneta, Alicia Cabezedo;
- Criteris per Valorar Bons Materials Didàctics, 15 de novembre de 2011. Alex Egea i Cécile Barbeito;
- L'Avaluació per Competències, 13 de desembre de 2011. Neus Sanmartí.

Congressos, conferències i jornades

- Taller sobre Criteris d'Avaluació de l'Educació per a la Pau, en el marc de les jornades Com Avaluar Propostes Educatives en Clau de Competències?, organitzades per la Xarxa Catalana d'Educadors i Educadores per a una Ciutadania Global, d'In-

termón-Oxfam, 22 de gener de 2011. Míriam Acebillo Baqué i Cécile Barbeito.

- Projecció del documental Janadesh, people's verdict, UAB, 10 de febrer de 2011. Amb la intervenció d'Oriol Ampuero i Enric Álvarez, directors del documental, i Simonetta Constanzo, membre de Nova i de Forces de Pau onosViolentes.
- Conferència i taller Effective Communication on Common Challenges, adreçada a joves líders turco i grecopriotes en el marc del projecte European Forum Cyprus, del Consell d'Europa, Nicòsia (Xipre), 20 de febrer de 2011. Cécile Barbeito.
- Conferència "Obstáculos y retos de la cultura de paz: la semilla de l'Escola de Cultura de Pau," en el marc de les jornades Paz, Conflictos y Convivencia, organitzades per la Càtedra UNESCO de Ciutadania, Convivència i Pluralisme, 11 de maig de 2011. Cécile Barbeito.
- Taller d'Educació per la Pau, Drets Humans i Interculturalitat, en el marc del I Curs d'Estiu de Drets dels Nens i Nenes i Educació per la Pau, Escola d'Estiu d'Ilewâsi, Benicàssim, 27 de juny de 2011. Cécile Barbeito.
- Conferència "La metodología socioafectiva y la educación para el desarrollo", II Trobada de Docents per l'Educació per al Desenvolupament, Conca, 4-5 novembre de 2011, AECID. Marina Caireta.

Altres activitats

- Acte de celebració del Primer Premi Evens d'Educació per la Pau 2011, concedit per la Fundació Evens, Barcelona, 20 de setembre de 2011. Amb la presència de Federico Mayor Zaragoza.
- El programa d'Educació per la Pau també prioritza la tasca de dinamitzar el Grup d'Educació per la Pau, que durant l'any 2011 ha fet deu reunions mensuals, ha dut a terme les xerrades i els tallers ja esmentats i ha participat en xarxes associatives, com la Federació Catalana d'ONG per la Pau (en què és membre de la Junta directiva) o la campanya "Desmilitaritzem l'educació".

PROGRAMA D'ARTS I PAU

El Programa d'Arts i Pau va finalitzar a mitjans d'any, però fins al juliol se centrava en la investigació i la visibilització d'aquelles iniciatives artístiques en què s'utilitza el llenguatge artístic per a la construcció de la pau. El Programa tenia l'objectiu de promoure i facilitar el coneixement de les diferents iniciatives que evidencien la relació que existeix entre l'art i la pau en diferents llocs del món.

Activitats més destacades

L'activitat més destacada del mig any ha estat l'exposició itinerant anomenada *'Amb les armes de l'art, armes convertides en escultures'*.

1. Publicacions

Sanfeliu Bardia, Alba. *Aiguallum, veus de la diversitat*. Abril de 2011.

- Monuments commemoratius i memòria (català i castellà). Juny de 2011.
- Revisió i ampliació del document *'Documentals, reportatges i pel·lícules sobre música, la cultura de la pau i la cultura de la violència.'* (Català i castellà), l'any de 2011.

2. Exposició

El Programa va organitzar una exposició amb dos formats diferents sobre el tema d'armes convertides en escultures i altres treballs artístics, a més de la difusió mitjançant una web. L'exposició *'Disparant art'* es va inaugurar a mitjans juny, i fins a finals d'any s'ha mostrat a diferents llocs de la ciutat de Manresa: Casal de les Escodines, Casa per la Solidaritat i la Pau Flors Sirera. L'altra exposició *'Armes per l'art'*, es va inaugurar el 3 d'octubre al vestíbul de la Sala de Teatre de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ambdues exposicions han comptat amb el suport del Consell de Solidaritat de Manresa, de l'Ajuntament de Manresa, de la Diputació de Barcelona i de Cultura en Viu de la UAB.

Sobre l'exposició *Els conflictes armats dibuixats, la pau dibuixada*, cal remarcar que es va exposar a l'Ajuntament de Sant Celoni del 17 al 28 de març de 2011 i a la Biblioteca Miquel Martí i Pol de Sant Joan Despí de l'1 al 15 d'abril.

3. Docència i ponències

Activitat de lliure elecció sobre «La música i la pau», Facultat de Ciències de l'Educació (UAB), 15 de febrer - 5 d'abril de 2011.

Sessió sobre el tema de dibuixos d'infants en situació de conflicte armat i sobre música i pau, curs Conflictos Armados y Construcción de Paz en la Escena Global, curs impartit a la Casa Elizalde entre el 25 de gener i el 25 de març de 2011.

Sessió en l'assignatura Cultura de Pau i Gestió de Conflictos, Universitat Autònoma de Barcelona, abril de 2011.

4. Participació en mitjans de comunicació

Respecte a la presència en els mitjans de comunicació, s'ha participat a: Radio Euskadi i Ona Mallorca. I hi ha hagut difusió de les activitats del programa en llocs com: ADN, Regió 7, Web de la UAB, Centre de Documentació de Serveis Socials - DIXIT, Escoltes i Guies de Catalunya, Ajuntament de Sant Celoni - Setmana per la Pau, Escoles Compromeses amb el Món, L'Apuntador, Intercom, Enacció, Ajuntament de Manresa, Diputació de Barcelona, Fundació per la Pau.

5. Altres activitats

El Programa va signar un conveni de col·laboració amb la Fundació Pau Casals, va entrar a formar part de la Comissió Tècnica Assessora de la Fundació, i va col·laborar en diferents accions i projectes (Projecte Música a les Escoles i Medalla per la Pau).

Una altra activitat va ser la direcció del grup virtual Music4ct Spanish (Music For Conflict Transformation, Spanish), dins de la iniciativa liderada per Olivier Urbain, Music 4ct (Toda Institute, Japó).

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Governació
i Relacions Institucionals**

MINISTERIO DE
ASUNTOS EXTERIORES DE NORUEGA

escola de cultura de pau

**Edifici MRA (Mòdul de Recerca A)
Campus de la UAB
08193 Bellaterra
Barcelona, Espanya**

**Tel.: +34 93 586 88 48
Fax.: +34 93 581 32 94
escolapau@uab.cat
<http://escolapau.uab.cat>**